

"The biggest enemy of future success is current success."

G. Kasparov

לרקוד עם הכישלון

"להצלחה אבות רבים, הכישלון הוא יתום" נהוג להגיד במחזותינו. אמרה זו מבטאת תפיסה ניהולית מעוותת. למעשה "בית היתומים של הכישלונות" הוא בית ספר מעולה. כיום מנהלים מדגישים את חשיבות הלמידה. כיום פורחים במדעי הניהול מושגים כגון: למידה ארגונית, למידה מתמדת ולמידת על¹. בארגונים קיימים תפקידים הקשורים ללמידה: מנהל/ת הדרכה, כיום מנהל/ת הידע² והון האינטלקטואלי. כל אלה מבטאים את התפיסה שלמידה היא כלי ניהול חיוני, גם למידה אישית וגם ארגונית. סוציו-ביולוגיים טוענים שהחיים הם בעצם למידה. בעולם עם תחרות גוברת ושינויים תכופים למידה היא מפתח להצלחה ניהולית. אך עליה וקוץ בה, הצלחה היא דווקא אויב מספר אחד של הלמידה. הצלחה לעיתים קרובות הופכת את המנהל/ת למרוצה מעצמו/ה [ומי לא רוצה להיות מרוצה מעצמו/ה?]. מחיר ההצלחה הוא שחצנות ושאננות. מכיוון שאנו תופסים את ההצלחה כהיפוך של הכישלון [בעצם למה?]³ ולכישלון סטיגמה חברתית שלילית, אף אחד לא רוצה להיות "לוזר", מפסידן. כולם רוצים להצליח. זה מוביל אותנו להתאמץ להצליח ובדרך אנו מנסים למנוע כל כישלון אפשרי. טעות מזוהה עם כשלון ואנו מתאמצים קשות למנוע כל טעות. למעשה, "טעות, פעם ראשונה היא הזדמנות ללמוד. אותה טעות פעם שניה היא סימן לטמטום". אך אנו נמנעים מהטעות כבר בפעם הראשונה כי אנו מזהים טעות עם כישלון. טעויות הן מקור פורה ללמידה. חלק ניכר מהחידושים המועילים ביותר, מקורם בטעות. למעשה ניתן ללמוד יותר מכישלונות מאשר מהצלחות. הערך הלמידתי שבטעות הוא רב מזה של ההצלחה.

¹ Organizational Learning, Continuous Learning, Double-loop Learning.

² Chief Knowledge Manager (CKM); Intellectual Capital (IC) Management.

כך הפחד מכישלון גורם לנו להימנע מעשיית טעויות ובכך מונעים אנו מעצמנו הזדמנויות ללמוד. אם, ל"רוע" המזל, גם הצלחנו, הרי שבמהרה נהפך לשאננים חסרי למידה. ריונה שרפנק³ טוענת: "יש לנו קשר מעוות עם הכישלון. איננו מכירים בו כמרכיב בלמידה". אוסיף, מרכיב חיוני.

ניהול חכם דווקא מאמץ לעצמו את תפיסה בה הכישלון הוא מרכיב עיקרי בלמידה וטעויות הן גם הזדמנויות. לדוגמא, Headhunters בעמק הסיליקון יעדיפו לתפקיד ניהול סטארט אפ חדש, מנהלים שבכיסם כישלון אחד או שניים. כי הם באים כבר עם למידה עצומה וניסיון רב שמקטין את הסיכוי לכישלון הסטארט אפ הבא. כמובן, אין זה אומר שכדאי להיכשל על מנת לקבל את התפקיד הבא. אך זה בפרוש אומר שכדאי להתחיל לרקוד עם הכישלון.

"למד, כאילו שהינך הולך לחיות לנצח. חיה, כאילו שהינך הולך למות

מחר". מ. גנדי.

דר' חיים אמסל - jaime@poiesys.co.il

---

³ Rayona Sharpnack Founder , Institute for Women's Leadership